

Sarajevo, 26.03.2020.godine

Predmet: Dodatno pojašnjenje objavljenih saopštenja za javnost

U cilju adekvatnog informisanja javnosti o mjerama koje je Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija) donijela u vidu podzakonskih akata, s ciljem ublažavanja ekonomskih posljedica virusnog oboljenja „COVID-19“, te očuvanja stabilnosti subjekata bankarskog sistema u takvim uslovima, a radi otklanjanja nedoumica u vezi s primjenom donesenih odluka Agencije koje proizilaze iz dostavljenih upita medija, građana, privrede, ovim putem, kao dodatno pojašnjenje do sada objavljenih saopštenja za javnost, ističemo kako slijedi.

Agencija je u okviru svoje nadležnosti, kao odgovor na trenutnu vanrednu situaciju u Federaciji BiH, usvojila sljedeće odluke:

1. Odluka o privremenim mjerama koje **banka** primjenjuje za ublažavanje nepovoljnih ekonomskih posljedica uzrokovanih pojavom virusnog oboljenja „COVID-19“;
2. Odluka o privremenim mjerama koje **lizing društva i mikro kreditne organizacije** primjenjuju za ublažavanje nepovoljnih ekonomskih posljedica uzrokovanih pojavom virusnog oboljenja „COVID-19“.

Odlukama Agencije, kao privremenim mjerama, propisuju se vrste posebnih mjera koje banka, MKO i lizing društvo mogu primijeniti za ublažavanje negativnih efekata izazvanih pojavom virusnog oboljenja „COVID-19“ na finansijski sistem, građane i privredu u Federaciji BiH.

Navedene odluke Agencije su proizvod kontinuiranog praćenja i analize dostupnih informacija i podataka, te razmatranja svih mogućih mjera i aktivnosti za ublažavanje ekonomskih posljedica virusnog oboljenja „COVID-19“ i za očuvanje stabilnosti subjekata bankarskog sistema. Također, prije donošenja odluka Agencije, stavovi Agencije su iznijeti na sastanku od 13.03.2020. godine u sjedištu Vlade Federacije BiH, kojem su, pored predstavnika vlasti Federacije BiH, prisustvovali predstavnici banaka, Agencije za bankarstvo Federacije BiH i Udruženja poslodavaca Federacije BiH (informacija sa sastanka objavljena na: http://fbihvlada.gov.ba/bosanski/aktuelno_v2.php?akt_id=8438).

Agencija je od početka vanrednih okolnosti redovno informisala javnost o aktivnostima koje provodi u pogledu pravovremene reakcije na vanrednu situaciju, ali su se u javnosti

pojavile netačne, nepotpune ili pogrešno interpretirane informacije o aktivnostima Agencije u pogledu značenja mjera i prava na mjere iz odluka o privremenim mjerama koje banka, MKO i lizing društvo primjenjuju za ublažavanje nepovoljnih ekonomskih posljedica uzrokovanih pojavom virusnog oboljenja „COVID-19“.

U dosadašnjim saopštenjima je korištena formulacija „da banke, MKO i lizing društva mogu odobriti posebne mjere klijentima...“ iz razloga što odluke Agencije predviđaju više vrsta posebnih mjera, koje banke, MKO i lizing društva primjenjuju u zavisnosti od procjene efekata koje data mjera može proizvesti za poslovanje klijenta u cilju ublažavanja negativnih efekata vanrednih okolnost. Te mjere mogu biti:

- moratorij, odnosno odgoda u otplati kreditnih obaveza,
- uvođenje „grace“ perioda za otplatu glavnice kreditnih obaveza u slučaju kredita koji se otplaćuju anuitetno na period od najduže 6 mjeseci,
- produženje krajnjeg roka za otplatu kredita koji se otplaćuju anuitetno,
- produženje roka dospijea kredita sa jednokratnim dospijecom, uključujući i revolving kredite i prekoračenja po transakcionim računima na period od najduže 6 mjeseci, pri čemu bi klijenti tokom tog perioda mogli koristiti i dio izloženosti koji je bio neiskorišten na dan modifikacije,
- odobravanje dodatnog iznosa izloženosti za potrebe prevazilaženja njegovih trenutnih poteškoća sa likvidnošću,
- druge mjere koje banka (ili nedepozitna finansijska institucija) poduzima u cilju olakšanja servisiranja kreditnih obaveza klijenta i uspostave održivog poslovanja klijenta.

Navedeno ne znači, kako su pojedini mediji objavljivali, da su odluke Agencije po principu „može, a i ne mora“, **jer je odlukama Agencije jasno propisana obaveza banke, MKO i lizing društva da odobri jednu od posebnih mjera ili modalitet više posebnih mjera koji će pomoći klijentima, kako u periodu vanrednih okolnosti, tako i u narednom periodu da uspostave održivi model poslovanja i uredno izmiruju kreditne obaveze prema banci, MKO i lizing društvu.**

Posebno ističemo da pravo na jednu od posebnih mjera koje banka, MKO i lizing društvo odobrava, imaju klijenti, fizička i pravna lica čija je kreditna sposobnost pogoršana, odnosno čiji su izvori za otplatu smanjeni i time onemogućeno ili će biti onemogućeno izmirivanje obaveza prema banci, MKO i lizing društvu, a zbog negativnog utjecaja izazvanog pandemijom virusnog oboljenja „COVID-19“.

Dakle, pravo na posebne mjere mogu ostvariti samo klijenti koji su direktno ili indirektno pogođeni vanrednim okolnostima izazvanim virusnim oboljenjem „COVID-19“.

Klijenti banke, MKO i lizing društva, koji neometano ili u neznatno manjem obimu obavljaju svoje poslovne aktivnosti i ostvaruju prihode u istom ili neznatno manjem iznosu u odnosu na stanje prije nastupanja vanrednih okolnosti, kao i klijenti koji su prije stupanja vanrednih okolnosti bili u kašnjenju sa urednom otplatom svojih obaveza preko 90 dana, nemaju pravo na pogodnosti iz odluka Agencije, niti im iste banka, MKO ili lizing društvo mogu odobriti u kontekstu odluka o privremenim mjerama.

Agencija je svjesna problema sa kojima se svi suočavamo u ovim vanrednim okolnostima. Stoga, Agencija mora svojim odlukama obezbijediti one mjere koje će osigurati osnovni cilj Agencije, odnosno očuvanje i jačanje stabilnosti bankarskog sistema i zaštitu deponenata, te unapređivanje njegovog sigurnog, kvalitetnog i zakonitog poslovanja. Odluke koje su donešene predstavljaju mjere koje su prepoznate kao adekvatne i trenutno neophodne sa ciljem stvaranja uslova za očuvanje stabilnosti bankarskog sistema u vanrednim okolnostima i nakon, te za naknadni oporavak i ublažavanje nepovoljnih ekonomskih posljedica uzrokovanih pojavom virusnog oboljenja „COVID-19“ na održivost poslovanja klijenta.

Moratorij i druge posebne mjere, banka, MKO i lizing društvo može donijeti po zahtjevu fizičkog i pravnog lica ili njihovo korištenje može pokrenuti samoinicijativno u okviru redovnog procesa praćenja potraživanja u kašnjenju. Klijenti, fizička lica ne moraju svoje zahtjeve predavati lično, nego to mogu raditi i elektronskim putem. Banka, MKO i lizing društvo mogu inicirati primjenu određenih mjera predviđenih odlukama i samostalno, ukoliko procjene da klijent nije u mogućnosti ostvariti kontakt sa njima, a radi se o klijentu koji je pogođen negativnim efektima vanrednih okolnosti.

Banka, MKO i lizing društvo za odobrene moratorije i druge posebne mjere ne mogu naplaćivati zatezne kamate, posebne troškove obrade, niti mogu povećavati ugovorenu kamatnu stopu.

Naglašavamo da su svi subjekti bankarskog sistema (banke, MKO i lizing društva) u Federaciji BiH upoznati sa činjenicom usvajanja predmetnih odluka te da iste stupaju na snagu naredni dan od dana objave u Službenim novinama Federacije BiH, a objava se očekuje u sutrašnjem izdanju Službenih novina Federacije BiH (27.03.2020. godine).

Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine će pratiti stanje na terenu, te će u skladu sa razvojem situacije na terenu reagovati dodatnim mjerama ukoliko procijeni da je neophodno.

AGENCIJA ZA BANKARSTVO FEDERACIJE BIH

3

Zmaja od Bosne 47b,
71000 Sarajevo,
Bosna i Hercegovina

T ++ 387 (33) 72 14 00
F ++ 387 (33) 66 88 11

E agencija@fba.ba
W www.fba.ba

